

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Møteinnkalling

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Møtedato: 12.12.2024 kl. 12:00

Møtested: Bispedømmekontoret

Arkivsak: 23/03888

Mulige forfall meldes snarest til Maria Kirsebom, MK444@kirken.no.

TØNSBERG, 09.12.2024

Lill Tone Grahl-Jacobsen
Leder

Maria Kirsebom
Sekretær

Saksliste

Godkjenning av innkalling og saksliste

44/24 Godkjenning av innkalling og saksliste

3

Godkjenning av protokoll

45/24 Protokoll Tunsberg bispedømmeråd 26.09.2024

4

Saker til behandling

46/24 Søknad om fritak fra verv - Bjørg Herdis Bøe Hansen

5

47/24 Endring av prostigrenser

6

48/24 Høring - biskopens tilsyn

11

49/24 Høring - rammer for kirkevalg

18

50/24 Høring - regulering av styringstjenesten i Dnk mm.

22

51/24 Høring - fellesordninger innen digitalisering, informasjonssikkerhet og personvern

25

52/24 Budsjett 2025

29

Orienteringssaker

53/24 Orienteringer og referatsaker

32

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Maria Kirsebom	421	24/00314-11	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
44/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedlegg:

Innkalling og saksliste Tunsberg bispedømmeråd 12.12.2024

Saksorientering

I denne saken skal bispedømmerådet godkjenne innkalling og saksliste, herunder om det er saker under eventuelt og om noen saker skal behandles for lukkede dører.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Eigil Morvik	421	24/02320-6	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
46/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Søknad om fritak fra verv - Bjørg Herdis Bøe Hansen

Saksorientering

Bjørg Herdis Bøe Hansen har, i e-post av 20.11.24, meddelt at hun ønsker å bli fritatt fra vervet som medlem/varamedlem av Tunsberg bispedømmeråd grunnet stort arbeidspress og lang reiseavstand.

Permisjon fra bispedømmerådet er regulert i kirkeordningen: «Menighetsrådet kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessige vanskeligheter eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet.» (§ 10) «Reglene i § 9 tredje og fjerde ledd og § 10 gjelder tilsvarende for bispedømmerådet.» (§ 24).

Bjørg Herdis Bøe Hansen er innvalgt som 1. vara på nominasjonskomiteens liste. I perioden 1. september 2024 til 1. juli 2025 har hun fast plass i bispedømmerådet siden Anne Gerd Jorde er konstituert kirkeverge og dermed ikke medlem av bispedømmerådet i denne perioden. Hun har ved flere anledninger blitt innkalt til møte, men har ikke møtt. Dette taler for et fritak.

Dersom Bjørg Herdis Bøe Hansen innvilges fritak, vil Roar Olsen rykke opp som 1. vara og da ha fast plass fram til Anne Gerd Jorde er tilbake.

Forslag til vedtak

Bjørg Herdis Bøe Hansen fra nominasjonskomiteens liste fritas fra vervet som medlem/varamedlem av Tunsberg bispedømmeråd fra 12.12.2024 og ut valgperioden. Roar Olsen blir da 1. vara og møter fast så lenge Anne Gerd Jorde er konstituert kirkeverge.

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Eigil Morvik	420	24/01520-37	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
47/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Endring av prostigrenser

Vedlegg:

- 1 Høring - endringer i Eiker prosti mm
- 2 Endringer i Eiker prosti - høringsoppsummering
- 3 Samlefil høringsuttalelser

Saksorientering

Bakgrunn

Bispedømmerådet vedtok i 2022 å be «stiftsdirektøren utrede den samlede prostistruktur i Tunsberg bispedømme innen november 2023. Utredningen skal ta hensyn til aktuelle vedtak om kirkelig organisering på Kirkemøtet 2023.» (sak 65/22).

Av ulike årsaker tok det mer tid enn planlagt å igangsette dette arbeidet, men våren 2024 ble det nedsatt en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som fikk i mandat å «vurdere dagens prostistruktur opp mot alternative løsninger som innbefatter reduksjon av dagens antall prostier». Arbeidsgruppen leverte sin rapport i mai.

I rapporten påpekes det at arbeidsgruppen hadde for liten tid til å gjøre en gjennomgripende analyse av prostistrukturen i bispedømmet, men at de valgte å konsentrere seg «om mulige lavt hengende justeringer som kan gjøres uten grundigere forarbeid.»

I rapporten påpekes det også at et alternativ er å la prostistrukturen bli som den er inntil det kommer tydelige føringer fra Kirkemøte/Kirkerådet om færre prostier og premisser for en slik reduksjon. Dersom en likevel skal gjøre endringer, pekte arbeidsgruppen på to muligheter: Avvikling av Eker prosti enten ved sammenslåing med Kongsberg eller deling slik at noen sokn overføres til Kongsberg og andre til Ringerike. I tillegg ble det foreslått å flytte soknene i Nore og Uvdal fra Kongsberg til Hallingdal prosti.

Bispedømmerådet drøftet arbeidsgruppens rapport på sitt møte 12. juni i år og vedtok følgende:

«Bispedømmerådet ønsker at det skal arbeides videre med de alternative forslagene til endringer av Eiker prosti og ber stiftsdirektøren sende disse alternativene på høring til berørte proster, fellesråd og menighetsråd samt prestens fagforeninger. I høringsbrevet skal det tydelig komme fram administrative og økonomiske konsekvenser av alternativene.

I tillegg til endringer i Eiker prosti, sendes også forslaget om å flytte Nore og Uvdal og Tunhovd fra Kongsberg til Hallingdal prosti på høring.»

Med bakgrunn i dette vedtaket, ble det sendt ut et høringsbrev til berørte parter 18. september med høringsfrist 15. november. Brevet følger vedlagt. Saken ble også lat ut på bispedømmets nettsider med mulighet for alle som ønsker det å sende inn sine innspill.

Ved utløp av høringsfristen var det kommet inn 27 høringsuttalelser; 15 fra menighetsråd, 6 fra fellesråd, 2 fra kommuner og 4 andre. En oppsummering av uttalelsene følger vedlagt sammen med en samlefil hvor alle uttalelsene er med.

Nedenfor følger stiftsdirektørens vurdering av høringen med anbefaling om veien videre.

Drøfting

Et prosti er i utgangspunktet det geografiske området som utgjør prestenes tjenestedistrikt, altså det området hvor prestene har rett og plikt til å utføre sitt arbeid. I hvert prosti er det en prost som leder prestetjenesten, og som også «skal i samvirke med kirkelige råd og utvalg, bidra til et godt arbeidsmiljø, samarbeid og åndelig fellesskap innen de kirkelige arbeidslag i prostiet og bistå ansatte og kirkelige organer med faglig veiledning, råd og støtte.»

Prostiet er dermed både prestenes definerte arbeidsområde og et samarbeidsområde for den øvrige kirkelige virksomhet. Hvor tett de ulike råd og utvalg i et prosti samarbeider, varierer derimot mye. I de fleste prostier samler prosten presteskapet til jevnlige samlinger i tillegg til at prosten også følger opp den enkelte prest som dennes nærmeste overordnede. Når det gjelder annet samarbeid i prostiet, varierer dette. Noen proster samler også andre faggrupper til samlinger. Det er også tradisjon for at prostene har regelmessige møter med kirkevergene, og der hvor en har fellesråd sitter prosten normalt i dette (gjelder ikke ettsoknskommuner, som vi har en del av i Tunsberg).

Høringen viser at mange opplever prostiet som et viktig fellesskap, ikke bare for prester. Endring av prostigrenser berører dermed mange, og vil få innvirkning på ulike typer samarbeid og samhandling i kirken. Det er viktig å ta på alvor det engasjementet en slik sak skaper. Samtidig må en også kunne gjøre endringer selv om disse bryter opp dagens samarbeidsområder og i stedet skaper noen nye.

Grovt sagt kan høringen om Eiker prosti oppsummeres slik: De fleste i Eiker ønsker at prostiet skal bestå som det er, men hvis det skal endres, så ønsker en at hele prostiet sammenslås med et annet, eventuelt at to prostier deler samme prost.

Høringsinstansene utenfor Eiker er i hovedsak mer positive til de aktuelle endringene, og flertallet av disse ser for seg en deling av Eiker, hvor soknene i Øvre Eiker flyttes til Kongsberg, men resten til Ringerike.

Mange av høringsinstansene har imidlertid innspill og kommentarer det er verdt å se nærmere på. Nedenfor følger derfor en tematisk oppsummering av innspillene. I etterkant av høringen har saken også blitt forelagt både kontaktmøte og prostemøte for innspill. Disse er tatt med i det videre arbeidet (se også referatene fra kontaktmøte og prostemøte).

Nore og Uvdal

Det meste av høringen omhandlet endringer i Eiker prosti, men det ble også stilt spørsmål om å flytte soknene i Nore og Uvdal fra Kongsberg til Hallingdal prosti. Ingen av høringsinstansene støtter dette, og særlig rådene i Numedal argumenterer sterkt for hvorfor Nore og Uvdal bør forbli i Kongsberg.

Det er stiftsdirektørens oppfatning at det ikke vil være hensiktsmessig å flytte Nore og Uvdal. Dette forslaget vil det derfor ikke bli arbeidet videre med.

Risikoanalyse

Mange av høringsinstansene etterlyser en Risikoanalyse av de foreslåtte endringene, noe også hovedverneombudet påpekte før høringen ble sendt ut. Stiftsdirektøren har lagt til grunn at en slik risikoanalyse er nødvendig før bispedømmerådet fatter sitt vedtak, men at

denne bør gjøres i etterkant av høringen siden det gjennom en høringsprosess vil framkomme hvilke momenter som er viktige inn i en slik analyse.

I etterkant av høringen er det derfor gjennomført en egen risikoanalyse som følger vedlagt. Denne er utarbeidet i samarbeid med tillitsvalgte, hovedverneombudet og prostene i bispedømmet, men det er stiftsdirketøen som er ansvarlig for resultatet.

En slik analyse vil alltid inneholde en del skjønsmessige vurderinger, særlig knyttet opp mot vurderingen av sannsynlighet og konsekvens som til sammen utgjør risikofaktoren (risikofaktor = sannsynlighet * konsekvens).

I den vedlagte risikoanalysen pekes det på en rekke risikomomenter dersom en avviker Eiker prosti og danner andre arbeidsfelleskap enten ved sammenslåing med Kongsberg eller deling hvor noe går til Kongsberg og annet til Ringerike. Mange elementer ender med middels høy risiko, men ingen momenter utgjør høy eller meget høy risiko. For alle elementene er det lagt inn forslag til hva som kan gjøres for å minske eller forebygge risikoen. Stiftsdirektørens konklusjon er at det i analysen og gjennom høringen har framkommet mange viktige momenter som må følges opp, men at ingen av disse utgjør en så stor risiko at en ikke bør jobbe videre med en avvikling av Eiker prosti.

Økonomi

Mange høringsinstanser har også påpekt at de er usikre eller uenige med den økonomiske vurderingen som er gjort i forkant av høringen.

Det vil alltid være usikkerhet knyttet til beregning av den økonomiske gevinsten knyttet til denne type endringer. I høringsbrevet er det gjort et forsøk på å konkretisere mulige gevinster ut over det som framkom i arbeidsgruppens rapport. Selv om ikke alle høringsinstansene er enige i dette, mener stiftsdirektøren fortsatt at de økonomiske konsekvenser, slik de er beskrevet i høringsbrevet, er realistiske med en innsparing på ca. kr 700 000.

Arbeidsfelleskap

Endringer av Eiker prosti vil medføre at dagens arbeidsfelleskap, både i prestekollegiet og mellom fellesrådsansatte i prostiet, vil bli endret. Slike endringer oppleves gjerne som en belastning i starten, men kan også medføre at en får nye kollegaer og medarbeidere å samarbeide med som kan være til berikelse.

En utfordring, særlig knyttet til presteskaper, kan være at ved utvidelse av Kongsberg og eventuelt Ringerike prosti, vil begge disse prostiene bli en god del større enn i dag med store reiseavstander, særlig mellom ytterpunktene i prostiene. I Eiker prosti samles i dag prestene hver 14. dag. I Kongsberg og Ringerike prosti samles en 1 gang i måneden. I Ringerike har en i tillegg planlagt ukentlige tekstgjennomganger, men disse kan gjerne gjøres digitalt. Hvis en viderefører turnusen fra Kongsberg eller Ringerike, vil altså prestene i hele prostiet samles månedlig (med unntak av sommerferien). Det er imidlertid ingen ting i veien for at prester innenfor deler av at prosti samles oftere, f.eks. til tekstgjennomgang, hvis det er ønskelig.

I alle tre prostier er det i dag møte mellom prost og kirkeverger ca. 2 ganger i semesteret. Dette kan videreføres etter eventuelle endringer og kan i så fall medføre at noen kirkeverger får noe lengre reise disse dagene.

Sammenslåing kontra deling

Høringsinstansene i Eiker ønsker gjennomgående å beholde dagens Eiker samlet også hvis prostiet avvikles. Det betyr at en vil ha en sammenslåing av Eiker og Kongsberg. Andre høringsinstanser, herunder prosten i Kongsberg, påpeker at et sammenslått prosti kan bli for stort og at det er mer nærliggende å dele prostiet slik at både Kongsberg og Ringerike blir noe større, men fortsatt overkommelig.

Ønsket om å beholde dagens fellesskap også innenfor et nytt storprosti, er forståelig, men samtidig er det viktig å understreke at i løpet av relativt kort tid kan en etablere nye

arbeidsfellesskap som kan fungere like godt som dagens Eiker. De senere årene har det vært store utskiftninger i presteskapet i Eiker prosti, noe prostiet har håndtert godt. En eventuell endring av arbeidsfellesskap hvor en mister noen kollegaer, men får andre, er dermed noe prestene i prostiet så langt har tilpasset seg på en god måte.

Det er også viktig å påpeke at det er soknet som er det primære arbeidsstedet både for prester og andre ansatte. Prostihilørigheten er sekundær, altså av noe mindre betydning.

Slik stiftsdirektøren vurderer det, vil det mest hensiktsmessige være å dele Eiker prosti selv om det medfører at dagens arbeidsfellesskap oppløses.

Felles prost for flere prostier

Noen av høringsinstansene har foreslått at en kan beholde Eiker prosti, men at en prost får ansvar for to prostier.

Stiftsdirektøren mener dette er en svært dårlig løsning som primært vil medføre mye ekstraarbeid for prosten som må forholde seg til et dobbelt antall samlinger og møter og ikke kunne hente ut gevinsten av større arbeidsfellesskap.

Føringer fra Kirkerådet

Flere høringsinstanser har vist til at Kirkerådet arbeider med føringer for framtidig prostistruktur at endelig vedtak om Eiker bør utsettes til dette arbeidet er ferdig. Arbeidsgruppen påpekte det samme i sin rapport, og prostemøte 28. november anbefalte også at det ikke gjøres endelige vedtak om Eiker prosti før en vet hvilke føringer Kirkerådet vil gi. Det vil være uheldig om en gjør vedtak nå som må endres om et år fordi forutsetningene er radikalt endret.

Rammer for prostier, prostenes tjeneste og administrasjon knyttet til prosterollen, har det vært jobbet med i Kirkerådet det siste året. Dessverre er dette arbeidet ikke slutført, men foreløpig er det kjent at en som hovedregel vil anbefale at hvert prosti har minst 10-15 prester i tillegg til prost. Dette er det antall prester en må kunne forvente kan ledes av en prost. Prostiene bør ha en viss størrelse for å kunne utnytte mulighetene det er med et større arbeidsfellesskap for å fordele oppgaver og tjenester på en god måte.

Som en vil se i budsjettsaken, er det kun 2 prostier i Tunsberg som i dag har flere enn 15 prester (domprostiet og Drammen og Lier). Dersom Kirkerådet konkluderer med at prostiene som hovedregel minimum bør ha 15 prester, så trengs det større endringer i Tunsberg. Dersom en nå vedtar å slå sammen Eiker og Kongsberg, blir dette stort nok, men da har en samtidig gitt noen begrensinger i forhold til Hallingdal og Ringerike prosti.

Gjennomgang av hele prostistrukturen

På bakgrunn av innspillene fra høringsinstansene, kontaktmøte og prostemøte og en klar forventning om snarlige føringer fra Kirkerådet om prostistruktur, mener stiftsdirektøren det er nødvendig å gjennomgå hele prostistrukturen i bispedømmet så snart som mulig med tanke på ytterligere reduksjon av antall prostier. Å vedta en løsning for Eikerprosti nå, vil være å foregripe en slik gjennomgang og legge noen føringer for arbeidet som er lite hensiktsmessig akkurat nå.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Avvikling av Eiker prosti vil etter stiftsdirektørens mening gi en økonomisk innsparing på ca. kr 700 000 selv om det fortsatt råder noe usikkerhet rundt dette. Administrativt vil endringene gi mer arbeid til en eller to proster, men samtidig medføre at bispedømmekontoret har en mindre prost å forholde seg til, noe som er litt arbeidsbesparende.

Konklusjon

Høringen viser at det, særlig i Eiker, er stor motstand mot å avvikle Eiker prosti. Flere har pekt på manglene risikoanalyse og dårlig økonomisk vurdering. Stiftsdirektøren mener, med utgangspunkt i gjennomgangen ovenfor og vedlagte risikoanalyse, at risikoen nå er vurdert og at det vil være forsvarlig å avvikle Eiker prosti forutsatt at risikoelementene i analysen følges opp på en god måte.

De økonomiske konsekvenser er fortsatt usikre, men stiftsdirektøren mener at beregningene gitt i høringsbrevet fortsatt er sannsynlige og at det vil være realistisk med en innsparing på kr 700 000.

Hvorvidt Eiker prosti bør sammenslås med Kongsberg eller deles avhenger av hvilke føringer Kirkerådet vil gi for framtidig størrelse på prostier og må sees i sammenheng med resten av prostistrukturen i Tunsberg. Stiftsdirektøren mener likevel at Eiker prosti må avvikles og at dette bør vedtas nå.

Samtidig er det nødvendig med en grundig gjennomgang av hele prostistrukturen med sikte på vedtak i juni eller september 2025.

Forslaget om å flytte Nore og Uvdal har fått stor motstand og bør ikke følges opp.

Forslag til vedtak

Tunsberg bispedømmeråd ber stiftsdirektøren om å gjennomgå den samlede prostistrukturen i bispedømme med sikte på å redusere antall prostier i tråd med føringer fra Kirkerådet. En slik gjennomgang må inneholde både en økonomisk analyse og en risikovurdering av aktuelle endringer.

Bispedømmerådet ber om at en sak om endringer i prostistrukturen legges fram for bispedømmerådet i juni 2025.

Tunsberg bispedømmeråd varsler samtidig at Eiker prosti vil bli avviklet, men at endelig vedtak om sammenslåing eller deling må sees i sammenheng med den øvrige prostistrukturen i bispedømmet og derfor vedtas sammen med denne.

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Michael Onsrud	510	24/02757-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
48/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Høring - biskopens tilsyn

Vedlegg:

Biskopens tilsyn - høring
Høringsnotat - biskopens tilsyn
Biskopens tilsyn - kortversjon

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet har sendt på høring forslag til endringer i regelverk som er knyttet til biskopens rolle og ulike funksjoner i Den norske kirke. Bakgrunn for forslaget er tidligere vedtak i Kirkemøte knyttet til bisperollen:

2022: Biskopens tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag. (KM 10/22)

2023: Biskopens tilsyn og ledelse skal styrkes, blant annet ved at biskopen får en rolle ved ansettelser i alle vigslede stillinger, og gjennom en tydelig beskrivelse av innholdet i og rekkevidden av myndigheten til å fatte bindende vedtak. Det etableres faste møtepunkter mellom biskopen og de valgte rådene i soknet, samt daglig ledelse i disse. Det utarbeides et forslag til regler om saksbehandling som rammer inn biskopens tilsyn. (KM 5/23)

2024: Mandat og oppgaver for bispedømmerådet må også bli definert med omsyn til biskopens tilsynsoppgaver. (KM 7/24)

Til grunn for høringen foreligger et omfattende høringsnotat, en kortversjon av høringsnotatet og 8 hørings spørsmål

Drøfting

Biskopens rolle og posisjon i Den norske kirke har både prinsipielle og mer historiske/pragmatiske begrunnelser. Kirkemøtet er det øverste styrende organet i Den norske kirke, og det organet som biskopenes myndighet springer ut fra. I Kirkemøtet ivaretar biskopene rollen som representantene for tjenesten med Ord og sakrament, med et særlig ansvar for å verne kirkens lære og bevare enheten. Dette lærevernet utøver biskopene både enkeltvis og som kollegium, også overfor Kirkemøtet.

Formelt bygger biskopens myndighet og oppgaver i Den norske kirke særlig på tre regelverk.

- *Liturgi for vigsling av biskop*

- *Tjenesteordning for biskoper*
- *Visitasreglementet*

Deler av biskopens myndighet og oppgaver er også nevnt i kirkeordningen og annet kirkelige regelverk. Disse gir til sammen et utfyllende bilde av hva Den norske kirke legger i begrepet tilsyn.

I denne høringen foreslås noen endringer i regelverket, og da særlig Tjenesteordning for biskoper. Dette gjøres på bakgrunn av kirkemøtevedtakene nevnt ovenfor.

De sentrale temaene i denne høringen berører er:

- *Stadfestelse av biskopens overordnede tilsynsansvar for både ansatte og styringsorganer i Den norske kirke.*
- *Endring av arbeidsgiverfunksjonen for prestene.*
- *Stadfestelse av at prostene fortsatt vil være biskopens medhjelpere i tilsynet.*
- *Understreking av biskopens del i ansvaret for kompetanseutvikling.*
- *Styrking av biskopens rolle ved ansettelser.*
- *Kallsbrev til alle vigslede stillinger.*
- *Presisering av myndighet til å gi bindende pålegg.*
- *Saksbehandlingsregler knyttet til vigsling.*

Vedlagt høringen følger altså 8 spørsmål høringsinstansene bes om å ta stilling til med et ja eller nei. I tillegg er det åpnet for merknader til det enkelte spørsmål.

Nedenfor følger en drøfting av spørsmålene, og kort oppsummert anbefaler administrasjonen at bispedømmerådet gir sin tilslutning til forslaget fra Kirkerådet. Det foreslås også at det ikke gis noen begrunnelse for svaret med unntak av spørsmål 4 og 6 hvor det er nødvendig med en merknad. Dersom bispedømmerådet ønsker at vår høringsuttalelse skal inneholde flere merknader, må det framkomme i vedtaket.

1. Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Tidligere var Den norske kirke dels regulert via lovverket vedtatt av Stortinget og dels av regler vedtatt av Kongen. Tjenesteordning for prest, prost og biskop tilhørte sistnevnte og gav utfyllende regler for disse tjenestene ut over det som var lovregulert.

Denne todelte reguleringen ble i stor grad videreført etter kirken ble skilt fra staten og kirkeordningen ble vedtatt. Kirkerådet ser for seg at elementer i det som i dag er regulert i tjenesteordningene på lengre sikt kan bli del av kirkeordningen, eller reguleres på annen måte. Dette er imidlertid en lengre prosess, og foreløpig tar en sikte på kun å gjennomføre justeringer i tjenesteordningen som følger av de vedtakene som er gjort av Kirkemøtet.

Biskopen er nevnt i kirkeordningen. I tillegg er biskopen gitt ulike funksjoner og forvaltningsoppgaver som er nevnt i annet regelverk, og som i de fleste tilfellene har sammenheng med biskopens tilsynsansvar.

For at biskopenes rolle skal synliggjøres tydeligere i sitt tilsyn for hele kirken, vil det derfor være naturlig å trekke ut deler av § 1 i tjenesteordning for biskopen og flytte til kirkeordningen (se forslag til ny § 39a i høringsnotatet s. 27). Plasseringen i kirkeordningen vil understreke at tilsynet, og virkningene av tilsynet, gjør seg gjeldende for hele trossamfunnet.

Målet med endringen er at biskopens tilsynsansvar for hele trossamfunnet skal tydeliggjøres, og da vil det være det som er regulert i kirkeordningen som vil være viktig. Så lenge det henvises til kirkeordningen i biskopens tjenesteordning vil det ikke være nødvendig å gjenta formuleringene.

Tunsberg bispedømmeråd anbefales å svare ja på spørsmål 1.

2. Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Høringsdokumentet påpeker at biskopen utøver sitt tilsynsansvar i første rekke ved å oppmuntre, rettlede og formane både menighetene og kirkelige medarbeidere. Samtidig er biskopen gitt et mandat til, på vegne av kirken, i noen tilfeller å gi kirkelige medarbeidere bindende pålegg. Et bindende pålegg gis i unntakstilfeller når biskopens tydelige veiledninger og råd ikke følges, og konkretiserer da hvordan opptreden i strid mot kirkens lære og liv følges opp videre.

Biskopen skal ifølge tjenesteordningen § 1 *«ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere. For å ivareta dette tilsynsansvar kan biskopen gi råd og veiledning, og også gi bindende pålegg vedrørende presters og andre kirkelig tilsattes tjenesteutøvelse.»*

Kirkerådet foreslår at setningen *«gi bindende pålegg vedrørende presters og andre kirkelig tilsattes tjenesteutøvelse.»* endres til *«vigslede medarbeideres og andre kirkelige tilsattes tjenesteutøvelse.»*

Distinksjonen mellom disse to gruppene er begrunnet i at terskelen for å gi bindende pålegg til personer som har en vigslet tjeneste i utgangspunktet er lavere enn for andre medarbeidere lokalt, og i større grad omfatter alle sider av vedkommendes livsførsel, ikke bare direkte knyttet til tjenesten.

Det bindende pålegget forplikter naturligvis først og fremst den enkelte medarbeideren som pålegget retter seg mot. Et pålegg vedrørende tjenesteutøvelsen vil dessuten ha konsekvenser for medarbeiderens arbeidsgiver, som også vil være forpliktet til å bidra til at pålegget realiseres.

Biskopen har i utgangspunktet ikke selv arbeidsrettslige sanksjonsmidler knyttet til et bindende pålegg, men kan i ytterste konsekvens frata en prest eller annen vigslet medarbeider vigslingen hvis vilkårene for det er oppfylt.

Når det gjelder forholdet til de valgte rådene stiller det seg litt annerledes. Biskopen skal føre tilsyn med at *«de kirkelige råd i bispedømmet utfører sitt arbeid i lojalitet med den evangelisk-lutherske lære.»* Tilsynet gjelder i denne sammenhengen rådene som organer og ikke det enkelte medlemmet av et råd.

Kirkerådets oppfatning er at «bindende pålegg» slik det er beskrevet ovenfor, vil være radikalt inngripende overfor et demokratisk organ. Kirkerådet mener at de kirkelige rådene må innrette seg etter biskopens veiledning når denne gis som en direkte tilråding, og at biskopens tilråding slik sett langt på vei må anses som bindende for det aktuelle organet. Kirkerådet går derfor ikke inn for å bruke begrepet «bindende pålegg» i denne sammenhengen.

Når det gjelder Kirkemøtet, er forholdet mellom Bispemøtet og Kirkemøtet i læresaker regulert i kirkeordningen og Kirkemøtets forretningsorden. Tilsvarende er forholdet mellom Bispemøtet og Kirkerådet i læresaker regulert i kirkeordningen.

Biskopens mulighet til å gripe inn med «bindende pålegg» for enkeltpersoner i vigslede stillinger, er en viktig del av biskopens verktøy for å ivareta kirkens lære og enhet, og er ikke foreslått endret. Det som er spørsmålet, er om det er «radikalt inngripende» overfor et demokratisk organ å gi bindende pålegg fra biskopen.

Et demokratisk organ vil ha lovpålagte oppgaver som er regulert av retningslinjer og demokratiske prinsipper. Det kan være prinsipielt problematisk dersom et demokratisk organ blir overstyrt eller begrenset på en slik måte at organets myndighet til å ta beslutninger innsnevres. Det norske demokratiet er bygd på viktige prinsipper som sikrer folkevalgte organers frihet og uavhengighet. I en slik kontekst vil et «bindende pålegg» fra en aktør

utenfor det demokratiske organet derfor risikere å bli opplevd som «radikalt inngripende» og dermed et brudd på grunnleggende demokratiske verdier.

I Kirkeordningen vil biskopene, dersom det blir en endring i § 39a, få tydeliggjort sitt særlige ansvar for å ivareta kirkens lære og kirkens enhet. Dette vil understreke styrken i de verktøy som biskopene allerede har for å overprøve enkelte av rådernes avgjørelser.

Det oppleves derfor som et unødig kompliserende element å si at biskopene skal kunne gi bindende pålegg til demokratisk valgt organ. Også fordi biskopene selv opplever at de allerede har den myndigheten og innflytelsen de trenger for å ivareta tilsynet med rådernes lojalitet til kirkens lære og kirkens enhet.

Tunsberg bispedømmeråd anbefales å svare ja på spørsmål 2.

3. Støtter du/dere å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

I 1989 overførte staten ansvaret for preste-tjenesten til bispedømmerådene, og biskopene ble gitt ansvaret for å utøve arbeidsgiveransvaret for prestene på vegne av staten. Etter skillet mellom stat og kirke er det naturlig å se på dette på nytt.

I 2022 vedtok Kirkemøtet at biskopens «tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag», og det ble understreket at arbeidsgiveransvaret må forankres i demokratiske organer. Videre ble det uttrykt at «Dersom biskopene ikke lenger skal utøve arbeidsgiveransvar overfor prestene, vil tilsynsmyndigheten overfor alle ansatte, og for rådene, tre tydeligere frem.»

Som en følge av dette foreslår nå Kirkerådet at alle deler av arbeidsgiveransvaret for prestene nå legges til bispedømmerådet, og at stiftsdirektøren, i kraft av å være daglig leder, utøve styringsretten for prestene og være nærmeste overordnede til prestene. Endringen medfører at § 2 i tjenesteordning for biskoper må justeres.

Dette er en naturlig oppfølging av tidligere kirkemøtevedtak og tydeliggjør at arbeidsgiveransvaret utgår fra et demokratisk folkevalgt organ. Samtidig får også biskopen et mer likeverdig mandat ovenfor alle vigslede medarbeidere og hele bispedømmet gjennom sitt tilsynsansvar.

En slik endring må følges opp med en grundig gjennomgang av hvilke lederoppgaver biskopene har i kraft av tilsynet, og hva som er arbeidsgiveroppgaver i arbeidsrettslig forstand og som stiftsdirektøren nå overtar

Tunsberg bispedømmeråd anbefales å svare ja på spørsmål 3.

4. Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene lokalt?

Biskopen kan ikke delegerer tilsynsmyndigheten, men vil fortsatt ha behov for at prostene er medhjelpere i det å ivareta oppgaver knyttet til tilsynet. Det innebærer et behov for tett kontakt og jevnlig samtaler mellom biskop og prostene i saker som handler om ivaretagelse av tilsynet.

I høringsdokumentet står det at biskopen «i saker som berører tilsyn, leder prostene og har jevnlig medarbeidersamtaler med dem.» Begrepet medarbeidersamtaler brukes normalt i forbindelse med ansvarlig leders samtale med medarbeidere knyttet opp mot forholdet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Å bruke dette begrepet i forhold til den nye relasjonen mellom prost og biskop kan derfor være misvisende. Det er også normalt at medarbeidere kun har medarbeidersamtale med sin leder, og hvis biskopen skal ha dette mister stiftsdirektøren et nødvendig verktøy i sin ledelse av roster og prester. Det bør derfor finnes et annet begrep for samtalen mellom prost og biskop, og det må også komme tydeligere fram at stiftsdirektøren normalt har medarbeidersamtale med prostene.

Prosten vil både være medhjelper i tilsynet og ha arbeidsgiverfunksjoner for prestene, og blir dermed i en viss forstand stående i en dobbeltrolle som potensielt ville kunne oppfattes som krevende. Her må gode modeller for samhandling utvikles i tiden fremover ettersom prostene er medhjelper i biskopens tilsyn også overfor ansatte i andre arbeidsgiverlinjer.

*Tunsberg bispedømme anbefales å svare **Ja** på spørsmål 4, men med en kommentar.*

Merknad: *Tunsberg bispedømmeråd støtter at prostene fortsatt skal være medhjelpere for biskopen i tilsynet, og at det er viktig at biskopen kan kalle inn prostene til samtaler knyttet til ivaretagelse av tilsynet, men dette må skilles fra den ordinære medarbeidersamtalen som er mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Når stiftsdirektøren skal ha arbeidsgiveransvar for prostene, må stiftsdirektøren også ha medarbeidersamtale med prostene. Dette kan selvsagt skje i samråd med biskopen, men det må komme tydelig fram at det er stiftsdirektør som utøver arbeidsgivers styringsrett.*

5. Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Arbeidsmiljøloven (jf. Aml § 4.2) angir at det i utgangspunktet er arbeidsgivers ansvar å sørge for kompetanseutvikling for ansatte. Så ligger det også under biskopens tilsyn å se til at vigslede medarbeidere får tilbud om kompetanseutvikling, og at tjenesten blir tilrettelagt for at slike tilbud kan benyttes.

Kirkerådet skriver i høringsdokumentet at det, ved en overføring av arbeidsgiveransvar fra biskop til stiftsdirektør, vil være nødvendig å se på sammenhengen mellom ansvaret som ligger til tilsynet og hva som ligger til arbeidsgiveransvaret. Videre står det i høringsdokumentet at biskopen kan «*bidra til tverrfaglig kompetanseledelse i prostiene og bispedømmene*».

Nært beslektet med kompetanseutvikling, er inspirasjons- og fagsamlinger i regi av biskop. Disse samlingene er ikke en del av ordinær etter- og videreutdanning, men ligger til tilsynets ansvar for å rettlede og oppmuntre kirkelige medarbeidere.

Høringsdokumentet foreslår at Tjenesteordning for biskop § 6a nå skal stadfeste at «*biskopen kan innkalle vigslede medarbeidere til fagsamlinger i bispedømmet, og se til at vigslede medarbeidere blir gitt tilbud om og får tilrettelagt for kompetanseutviklingstiltak*». Dette er en reell styrking av tilsynet med kateketer, diakoner og kantorer, ettersom biskop hittil kun har kunnet invitere til slike samlinger.

*Tunsberg bispedømmeråd anbefales å svare **ja** på spørsmål 5.*

6. Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Kirkemøtet vedtok i 2023 (KM 5/23) at biskopen skal få en styrket rolle ved ansettelser. Den nylige revisjonen av personalreglementet har ført til at bispedømmerådet ikke lenger er tilsettingsorgan for prestene, men at de nå tilsettes av et partssammensatt tilsettingsutvalg. Dette har medført at biskopen i dag ikke lenger er direkte med i selve ansettelsen av prestene.

Biskopens rolle ved ansettelse av menighetsprest og prost er nå at søkerlisten og kopi av søknadene skal sendes gjennom biskopen til vedkommende menighetsråd (eventuelt institusjon eller organisasjon). Det er biskopen, i samråd med stiftsdirektøren, som foretar en første vurdering av kandidatene og velger hvem som skal innkalles til intervju. Biskopen får gjennom det anledning til å vurdere alle kandidatene.

For at biskopens rolle ved ansettelse av prest kan styrkes utover dette, foreslår Kirkerådet at prosten skal forelegge sitt forslag for biskopen før det blir endelig formulert, og at biskopen gir sin påtegning til det skriftlige forslaget som går til tilsettingsrådet.

Dette framstår som uryddig. Det er krevende for tilsettingsrådet at biskopen, som ikke har vært med i prosessen etter at søkerlisten er gjennomgått og kandidater til intervju er plukket

ut, plutselig skal inn igjen i prosessen og kunne gi sin påtegning. Hva skal den i så fall inneholde? Skal biskopen da kunne påvirke prostens anbefaling, og i så fall, med hvilken begrunnelse? Dette synes å være en dårlig løsning. Biskopens medvirkning ved tilsetting bør skje i starten av prosessen, ikke underveis, med mindre det dukker opp noe i prosessen som tilsier at tilsynet bør gripe inn.

Når det gjelder tilsetting av andre vigslede stillinger, så ser vi behovet for at biskopen må kunne komme med sin uttalelse underveis i prosessen, men også her bør det skje så tidlig som mulig, f.eks. ved at søkerlisten til slike stillinger sendes biskopen for kommentar ved innledning av tilsettingsprosessen.

Høringsdokumentet nevner at det er en styrking av biskopens rolle når ansettelse skjer med forbehold om vigsling. Biskopens kontakt med dem som er på vei til vigsling vil gi biskopen god mulighet til å vurdere forutsetningene for tjenesten. Det foreslås å videreføre ordningen «kallsbrev» for vigslede medarbeidere og «tjenestebrev» til andre medarbeidere. Kirkerådet konstaterer at forutsetningen om kallsbrev/tjenestebrev i forbindelse med ansettelse av vigslede medarbeidere i dag først og fremst er en formsak. Selv om tjenestebrev for diakon, kateket og kantor i tjenesteordningene settes som vilkår for ansettelse, er det ikke noe rettslig hinder for at noen kan ansettes uten tjenestebrev. Kallsbrevet/tjenestebrevet er likevel et synlig tegn på biskopens tilsyn og på forbindelsen mellom den enkelte menigheten og kirken som helhet.

Ettersom biskopen i dag ikke er del av en ordning direkte knyttet til tilsettinger i alle stillinger det vigsles til, er det nødvendig med en gjennomgang av tilsettingsordningene for å styrke biskopens tilsynsansvar overfor alle i stillinger det vigsles til.

Tunsberg bispedømmeråd anbefales å svare ja på spørsmål 6.

Merknad: *Selv om Tunsberg bispedømmeråd støtter at biskopens rolle ved tilsetting av vigslede medarbeidere skal styrkes, er vi ikke enige i høringsnotatets forslag om at prostene, ved preste-tilsettinger, skal sende utkast til sin anbefaling til biskopen for påtegning før anbefalingen sendes tilsettingsrådet. Dette framstår som uryddig. Biskopen skal normalt utøve sitt tilsynsansvar ved gjennomgang av søkerlisten og utvelgelse av intervju-kandidater. Eventuelle merknader til enkelte søkere må framkomme da, ikke på et senere tidspunkt.*

7. Støtter du/dere forslaget om at det bør innføres nye saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Det er biskopen som avgjør hvorvidt en person kan vigsles til kirkelig tjeneste eller ikke. De senere år skjer dette på bakgrunn av flere samtaler mellom biskop og den aktuelle kandidaten innenfor programmet «Veien til vigsling» (VTV) og deretter en endelig vigslingssamtale. En eventuell beslutning fra biskopens side om at vigsling ikke vil finne sted, vil oppleves svært inngripende for den det gjelder og har store konsekvenser.

Det foreligger i dag ingen saksbehandlingsregler for denne prosessen, det føres ikke referat fra samtalene og biskopens beslutning kan ikke påklages ut over at en kan gå til en annen biskop.

Når det gjelder beslutninger om å frata noen presterettigheter (miste «kappe og krage») er det derimot tydelige saksbehandlingsregler med mulighet til å påklage vedtaket.

Kirkerådet mener det bør gjelde samme type saksbehandlingsregler både ved inngangen til vigsling og ved eventuell tap av rettigheter som vigslet medarbeider. Dette oppleves rimelig.

Tunsberg bispedømmeråd anbefales å svare ja på spørsmål 7.

8. Andre kommentarer:

Det er så langt ikke andre kommentarer til høringen.

Økonomiske/administrative konsekvenser

I det store og hele vil ikke disse forslagene ha vesentlige økonomiske konsekvenser. Dette er administrative og organisatoriske endringer som først og fremst vil få konsekvenser administrativt.

Endringen som gjør at Tunsberg bispedømmeråd, ved stiftsdirektør, overtar oppgaven som arbeidsgiver for prester og proster, vil medføre noen praktiske administrative konsekvenser. Disse endringene blir antakelig ikke så store.

Biskopen og stiftsdirektøren har et tett og godt ledelsessamarbeid i dag, særlig med oppfølging av prostene og prestedtjenesten, men også med andre viktige sider ved virksomheten. Ettersom det er en tydelig målsetting å styrke biskopens tilsyn for hele trossamfunnet blir det helt nødvendig med tett samarbeid videre, og det blir viktig å finne gode ordninger for samhandling administrativt.

Endring i biskopens rolle i forhold til ansettelse av alle i vigslede stillinger vil ha noen administrative konsekvenser, men antakelig ikke noe særlig økonomiske.

Forslag til vedtak

Tunsberg bispedømme vedtar å sende inn hørings svar om biskopens tilsyn i tråd med de anbefalinger som er gitt i saksdokumentet.

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Knut Edvard Larsen	400	24/02699-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
49/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Høring - rammer for kirkevalg

Vedlegg:

Høring – rammer for kirkevalget
 Høringsnotat om rammer for kirkevalget
 Skjema med forslag til høringssvar

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet har sendt på høring forslag til rammer for kirkevalget. På bakgrunn av den gode erfaringen med digitalt valg, lav valgdeltagelse, høy ressursbruk og store økonomiske kostnader ved valget i 2023, mener Kirkerådet det er nødvendig å gjøre endringer i gjeldende regelverk.

Kirkerådet ber høringsinstansene om å ta stilling til 3 ulike hovedmodeller for kirkevalget. I tillegg er en bedt om å ta stilling til 8 andre forslag til mulige endringer i dagens regelverk.

Høringsnotatet inneholder en grundig beskrivelse både av modellene og de andre problemstillingene som er reist i saken.

Høringen er digital, dvs. at høringsinstansene er bedt om å svare på spørsmålene i et digitalt skjema. Kopi av skjemaet med stiftsdirektørens forslag til svar følger vedlagt. Saksframlegget og forslaget til høringssvar utgjør til sammen vår saksutredning i saken.

Drøfting

I drøftingen nedenfor gis en kort oppsummering av de tre hovedmodellene, når det gjelder forslag til svar og begrunnelse for disse, vises det til vedlagte forslag.

De tre alternative modellene

Bispedømmerådet bes om å ta stilling til hvilken av disse tre modellene som bør være rammen for kommende kirkevalg. Et sammendrag av beskrivelsen av modellene og de viktigste argumentene for og imot presenteres nedenfor.

De tre modellene som foreslås er:

- 1) Kirkevalget gjennomføres heldigitalt.
- 2) Kirkevalget gjennomføres digitalt med begrensede muligheter for å stemme ved oppmøte
- 3) Kirkevalget gjennomføres med digital forhåndsstemming og valgdag med fysisk stemmegivning.

Modell 1

Hele kirkevalget (valg til menighetsråd og Kirkemøtet) gjennomføres heldigitalt. Den enkelte velger logger seg inn via PC, mobil eller tilsvarende og avgir sin stemme, slik som ved Kirkevalget i 2023. Det blir ingen lokal gjennomføring av valg, heller ikke fysiske valg med papirstemmesedler.

Argumenter for modell 1

Forenkling, sparer ressurser, arbeidstid og økonomi (sparer minst 42 mill.). Miljøgevinst ved å ikke måtte trykke opp stemmesedler. Gode erfaringer med heldigitalt valg av prest og lek kirkelig tilsatt og digital forhåndsstemming i 2023.

Argumenter mot modell 1:

Ikke alle medlemmer er like digitalt befarne. Dette gjelder særlig eldre. Det vil føre til at noen medlemmer vil bli ekskludert fra å kunne avgi stemme pga. teknologi.

Modell 2:

Valget gjennomføres hovedsakelig digitalt, men samtidig gis det en avgrenset mulighet for å avgi stemme ved oppmøte for dem uten digital ID eller kompetanse på å stemme digitalt. Dette kan gjøres ved at velgeren får hjelp til å kunne avgi stemme digitalt på en PC ved et kirkekontor i en avgrenset tidsperiode, evt. også avgi papirstemme, på samme sted. De tekniske og praktiske løsninger for dette vil måtte utredes mer. Nå gjelder det selve den prinsipielle rammen.

Argumenter for modell 2:

Økonomiske besparelser og redusert ressursbruk, estimert til ca. 36 mill. til gjennomføring lokalt og trykk av stemmesedler. Det vil ikke være behov for en omfattende organisering av opptelling av forhåndsstemmer på papir. Modellen bidrar til å ivareta det demokratiske prinsipp om at alle bør ha enkel mulighet til å stemme.

Argumenter mot modell 2:

Modellen krever oppfølging lokalt. Det skal legges til rette med opplæring av stemmemottakere, og tilrettelegging av egnet teknisk utstyr mm. Det vil bli arbeid med opptelling lokalt og å på bispedømmenivå. Papir-stemmedeler må skaffes. Det vil være noen tekniske utfordringer med å tilrettelegge lokale PC til dette bruk. Det kan være en risiko for informasjonssikkerhet ved datamaskiner som blir brukt ved kirkekontorene til dette.

Modell 3:

Valget gjennomføres med kun digital forhåndsstemming og valgdag med fysisk stemmegivning. Valgdagen skjer samme tid og sted som offentlige valg. Ingen fysisk forhåndsstemming.

Argumenter for modell 3

Å gjennomføre kirkevalget samtidig med og i nærhet av offentlige valg, vil gjøre kirkevalget mer tilgjengelig og enkelt for de fleste å delta i.

Argumenter mot modell 3

Måten valg foretas på i det offentlige er i endring. Det er en stadig større andel som forhåndsstemmer. I de fleste kommuner kan en nå stemme hvor som helst, slik at hensynet til samtidighet og nærhet ikke lenger har samme vekt som ved tidligere offentlig valg. Gjennomføringen av Kirkevalget 2023 og tidligere valg visste at det var en stor belastning for kirken lokalt. En må skaffe 13 000 valgfunksjonærer fordelt på 2326 valglokaler. Modell 3 vil kreve noe av det samme. Opptelling og transport av stemmesedler vil også føre til at valgresultatet ikke vil foreligge før noen dager etter valgdagen.

I tillegg legger Kirkerådet frem åtte andre mindre forslag som bispedømmerådet inviteres til å ta stilling til: Dette dreier seg om forslag til forenklinger i regelverket, tidspunkt for kirkevalg og sammensetningen av Kirkemøtet:

1. Kirkevalget 2027 vurderes gjennomført i et annet tidsrom enn det offentlige valget i 2027.

2. Valget av Kirkemøtet gjennomføres med utgangspunkt i selvstendige lister. Dagens ordning med Nominasjonskomiteens liste i dette valget avvikles. Hvis det ikke godkjennes noen listeforslag, nedsettes det en nominasjonskomité som får i oppgave å fremme en valgliste.
3. Kirkerådet går inn for å videreføre ordningen med direkte valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
4. Kirkemøtet går inn for å gjøre følgende forenklinger i regelverket:
 - a. Muligheten til å stemme på personer som ikke har stilt til valg (tilføyde navn) ved menighetsrådsvalget, avvikles.
 - b. Sperregrensen på fem prosent ved menighetsrådsvalg opprettholdes.
 - c. Ordningen med supplerte kandidater ved menighetsrådsvalg forenkles.
 - d. Forholdsvalg (valg med flere lister) ved menighetsrådsvalg opprettholdes.
5. Ordningen med særskilt representasjon av prester i Kirkemøtet opprettholdes. Valget gjennomføres som flertallsvalg.
6. Ordningen med særskilt representasjon av andre kirkelig ansatte i Kirkemøtet opprettholdes. Valget gjennomføres som flertallsvalg.
7. Det innføres en vektet representasjon som velges av kirkemedlemmene fra hvert bispedømme i Kirkemøtet.
8. Det som i dagens ordning heter valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet blir fra nå omtalt som valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

Administrasjonens forslag til svar og begrunnelse for disse følger i vedlagte høringsskjema, men i tillegg kan det være behov for en litt grundigere vurdering av spørsmål 2 knyttet til avvikling av Nominasjonskomiteens liste.

Argumentene for avvikling:

- Listene har forskjellige utgangspunkt og må behandles forskjellig (omtales som asymmetrisk lister). Det kan være vanskelig å forstå for velgere, valgfunksjonærer og offentlighet.
- Velgerne kan bidra til at kandidater de er uenige med blir valgt.
- Det er utfordrende at det er ulike regler for personvalg for Nominasjonskomiteens liste og lister fra nomineringsgrupper.
- Det vil være kostnads- og ressursbesparende å avvikle Nominasjonskomiteens liste.

Argumenter for å beholde Nominasjonskomiteens liste:

- Ordningen med Nominasjonskomiteens liste, der menighetsrådene foreslår kandidater og representanter fra menighetsrådene velger de fleste av medlemmene på listen sikrer deres mulighet til å påvirke og velge medlemmer til bispedømmerådet. Dette kan skape engasjement for kirkevalget.
- Nominasjonskomiteens liste tilstreber bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.

I forslaget til høringssvar anbefaler stiftsdirektøren i all hovedsak at bispedømmerådet gir sin tilslutning til Kirkerådets forslag, men når det gjelder spørsmål 5 og 6 om særskilt valg av geistlig og lek kirkelig tilsatt, anbefaler stiftsdirektøren at dette avvikles. Begrunnelsen for dette er skrevet i høringssvaret.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene som Kirkerådet legger frem vil, dersom de vedtas, bidra til en gjennomføring av kirkevalg som er mindre ressurskrevende både når det gjelder personell, arbeidstid og økonomi enn slik ordningen er i dag.

Konklusjon

Stiftsdirektøren anbefaler at bispedømmerådet støtter modell 2 som den foretrukne modell for gjennomføring av kirkevalget, og gir sin støtte til de forslag Kirkerådet legger frem med unntak av forslaget om å videreføre ordningene med særskilt representasjon av prester og kirkelig tilsatte i Kirkemøtet.

Forslag til vedtak

Tunsberg bispedømmeråd vedtar sitt høringssvar i tråd med anbefalingene i saksorienteringen og det fremlagte forslaget til høringssvar med de innspill som kom frem i møtet.

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Eigil Morvik	400	24/02767-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
50/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Høring - regulering av styringstjenesten i Den norske kirke mm.

Vedlegg:

Høring – regulering av styringstjenesten i Den norske kirke og av tilhøvet mellom prestetjenesten og verksemda til soknerådet

Høyringsnotat - styringstjenesten i kyrkjeordninga

Spørsmål til høring om regulering av styringstjenesten og tilhøvet mellom prestetjenesten og verksemda til soknerådet

Saksorientering

Bakgrunn

Denne saken er en oppfølging av tidligere kirkemøtesaker hvor Kirkemøtet i 2023 ba Kirkerådet om å «legge fram forslag om ei føresegn i kyrkjeordninga som stadfester at rådsorgana i kyrkja utgjer ei særleg styringstjeneste» og «om å legge fram forslag om endringar i regelverket slik at (...) prestar som arbeider i soknet blir forplikta på dei planane og prioritareingane som soknerådet fastset, på lik linje med dei tilsette som har soknet som arbeidsgjevar». (KM 7/24)

Kirkerådet har nå sendt på høring forslag om endringer i kirkeordningen for å ivareta det først vedtakspunktet og forslag om endringer i tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for menighetsprester for å ivareta det andre vedtakspunktet.

Drøfting

Slik et framkommer av protokollen fra Kirkemøtet 2023, var det ikke uenighet om disse vedtakspunktene når Kirkemøtet behandlet saken, selv om andre punkt i samme sak ble diskutert. Utgangspunktet for drøftingen nedenfor er derfor at saken nå kun gjelder oppfølging og formalisering av tidligere vedtak.

Drøftingen er delt i fire punkt, hvor punkt I og III svarer til de to endringsforslagene mens II og IV er tillegg.

- I) Forslaget om å legge inn en egen bestemmelse i kirkeordningen som stadfester de folkevalgte organers rolle og ansvar som del av styringstjenesten i Den norske kirke er en naturlig oppfølging av kirkemøtevedtaket. Når en i tillegg foreslår å legge til et eget avsnitt som tydeliggjør samvirket mellom valgte rådsmedlemmer og tjenesten med ord og sakrament, så har en på en god måte ivaretatt prinsippet fra 1984 om at kirkens ledelse framstår i et samvirke mellom menighetens leke medlemmer og de som har tjenesten som ord og sakrament (tidligere kalt embete).

- II) Det som imidlertid er verdt å drøfte videre, er om sammenhengen mellom folkevalgte og tjenesten med ord og sakrament i menighetsråd og fellestråd bør uttrykkes gjennom en bestemmelse om at ingen rådsorgan er beslutningsdyktig uten at presten er til stede. Dette gjelder for bispedømmeråd og kirkeråd, men bør kanskje drøftes også for menighetsråd og fellestråd.

Utfordringen med en slik bestemmelse, er at i praksis kan en del menighetsråd få problemer, enten fordi en kun har en prest og ved forfall blir en veldig sårbar, eller fordi presten har mange menighetsråd og ikke kan delta i alle menighetsrådsmøter.

Dette er altså en sak som bør utredes videre og bør kanskje sees i sammenheng med hele soknestrukturen og antall menighetsråd.

- III) Når det gjelder forslaget om endringer i tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for menighetsprester, så oppfyller også forslaget tidligere kirkemøtevedtak, men det er likevel noen formuleringer i høringsnotatet som kan drøftes.

Når en skriver at «oppgåvene til presten samsvarar slik langt på veg med ansvarsområdet til soknerådet» så kan det virke noe tilslørende. Tjenesten med ord og sakrament har et selvstendig ansvar nettopp for forvaltning av ord og sakrament og dette er ikke underlagt menighetsrådet. I praksis betyr dette at for mange prester utgjør det selvstendige arbeidet en relativt stor del av prestens arbeid, og det er viktig å fastholde nettopp denne selvstendigheten.

I høringsnotatet vektlegges at prestenes selvstendighet skyldes at de har en annen arbeidsgiver enn de andre ansatte. Det kan da være nødvendig å påpeke at prestens autonomi i forhold til forvaltning av ord og sakrament ikke handler om hvem som er arbeidsgiver, men om en teologisk forståelse av prestatjenestens særlige ansvar og mandat.

I § 2 i tjenesteordningen nevnes en rekke oppgaver hvor noen er del av prestens selvstendige ansvarsområde mens andre dekkes av områder menighetsrådet har ansvar for. I stedet for at disse blandes sammen i forslaget til nytt andreledd i tjenesteordningen § 2, kan den enders til: «*Presten er forpliktet på de planene og prioriteringene menighetsrådet fastsetter innenfor menighetsrådets myndighetsområde.*»

- IV) I høringsnotatet er det også foreslått endring av § 10 i tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for menighetsprest uten at dette framkommer i tydelig i høringsskjemaet. Forslaget er å stryke setningen i § 10 som viser at soknepresten skal «*sørge for den nødvendige samordning med menighetsrådets virksomhet.*»

Med utgangspunkt i resonnetet ovenfor hvor prestatjenestens autonomi understrekes, vil det fortsatt være nødvendig med denne bestemmelsen da ikke all prestatjeneste dekkes av menighetsrådets ansvarsområde.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Saken innebærer ingen administrative eller økonomiske konsekvenser for bispedømmerådet.

Konklusjon

Med utgangspunkt i drøftingen ovenfor, fremmer stiftsdirektøren følgende forslag til høringsuttalelse fra Tunsberg bispedømmeråd basert på spørsmål fra Kirkerådet:

1. Støtter du/de forslaget om at ei føresegn om styringstenesta i kyrkja blir satt inn i kyrkjeordninga?

Ja

Merknad: *Dette er en naturlig følge av tidligere kirkemøtevedtak.*

2. Er du/de samd i den utforminga som føresegna har fått?

Ja

Inga meining

3. Støttar du/de forslaget om ei ny føresegn i § 2 i tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for menighetsprester?

Ja

Merknad: *Vi støter forslaget til endring av § 2, men vil understreke at tjenesten med ord og sakrament har et selvstendig ansvar og at vesentlige deler av prestens arbeid ikke uten videre er underlagt menighetsrådets virksomhetsansvar.*

4. Er du/de samd i den utforminga som føresegna har fått

Nei

Merknad: *Med utgangspunkt i svaret ovenfor foreslår vi følgende ordlyd: Presten er forpliktet på de planene og prioriteringene menighetsrådet fastsetter innenfor menighetsrådets myndighetsområde.*

Videre støter vi ikke endringen i § 10 da vi mener at det fortsatt er behov for en egen bestemmelse om sokneprestens koordinerings- og samordningsansvar siden en god del av prestens arbeid ikke uten videre er del av menighetsrådets ansvarsområde.

5. Har du/de andre merknadar til høyringa?

I forslaget til tillegg i § 37 i kirkeordningen understrekes samvirket mellom folkevalgte og tjenesten med ord og sakrament. I annet regelverk er det vedtatt at tjenesten med ord og sakrament må være tilstede dersom bispedømmerådet eller kirkerådet skal være beslutningsdyktig. Det bør utredes hvorvidt tilsvarende regler også bør gjelde for menighetsråd og fellelsråd.

Forslag til vedtak

Tunsberg bispedømmeråd vedtar høringsuttalelse i tråd med forslag i konklusjonen ovenfor.

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Eigil Morvik	400	24/02763-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
51/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Høring - fellesordninger innen digitalisering, informasjonssikkerhet og personvern

Vedlegg:

Høring - Fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet
Høringsnotat - Fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet har sendt på høring forslag til regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet i Den norske kirke. Forslagene er en oppfølging av Kirkemøtet i 2024: «*Kirkemøtet har som målsetting at ressurser kan flyttes fra administrative oppgaver til kirkens kjerneoppgaver. Kirkemøtet vil derfor at Den norske kirke tar i bruk fellesløsninger som gjør kirken tilgjengelig for alle medlemmer og bidrar til å bygge en god og samlende kultur i hele kirken.*» (KM 10/24)

Høringen omfatter tre hovedtemaer:

- Regelfesting av hovedtrekkene i dagens samstyringsmodell for digitalisering og tilslutningsavtalene til fellesordningen for personvern og informasjonssikkerhet.
- Prinsipper for dataforvaltning
- Gi digitaliseringsutvalget mandat til å definere anbefalte og obligatoriske fellesløsninger.

Kirkerådet mener at de framlagte forslagene er nødvendige både i forhold til effektiv ressursbruk og medlemskontakt, sikker og trygg dataforvaltning og informasjonssikkerhet og for å kunne ha gode arbeidsverktøy for ansatte.

Drøfting

Det er bred enighet i kirken om behovet for flere fellesløsninger, dels av hensyn til sikkerhet og personvern og dels av økonomiske hensyn og muligheten for bedre samhandling på tvers av nivåer og organer. Samtidig er det en utfordring at det enkelte sokn/fellesråd selv skal ha råderett over sine ressurser og vurdere hvordan disse skal brukes på best mulig måte ut fra lokale ønsker og behov.

Kirkerådet legger til grunn i sitt forslag at Kirkemøtet har den nødvendige organiseringskompetansen for å kunne vedta det foreslåtte regelverket. Det betyr at Kirkemøtet skal kunne pålegge fellesrådene visse fellesløsninger, også når disse gir økonomiske utgifter for fellesrådet.

I denne vurderingen kan det være viktig å skille mellom obligatoriske fellesløsninger og frivillige løsninger samt hvem som finansierer løsningene. I Kirkerådets forslag er det vektlagt at framtidens fellesløsninger er avhengig også av felles finansiering.

I dag er flere av ordningene avhengige av såkalte tilslutningsavtaler, dvs. at fellesrådene gjør avtale med Kirkerådet hver for seg. Dersom Kirkemøtet vedtar de foreslåtte reglene går en fra avtalebaserte ordninger til regelfestede ordninger. Dermed må alle være med, med de fordeler det har, men en mister da fellesrådene autonomi.

Høringsnotatet inneholder en rekke spørsmål. I det følgende er høringsspørsmålene gjengitt, med forslag til svar og eventuelle merknader. Det svaret administrasjonen foreslår er merket med rødt og merknadstekst satt i kursiv.

A) Hvor viktig mener du/dere det er at kirken samler seg om digitale fellesløsninger (felles digitale verktøy) (1 er lite viktig, 6 er veldig viktig)?

6

B) Hva i denne saken om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet er du/dere mest positiv til?

Fellesløsninger gir økt sikkerhet som sikrer både personvern og faren for dataangrep. Vi viser her f.eks. til den svenske kirke som ble utsatt for et omfattende dataangrep for et år siden, noe som var svært kostbart både økonomisk, ressursmessig og omdømmemessig.

C) Hva i denne saken om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet synes du/dere er mest utfordrende?

Reglene om fellesordninger kan bli inngripende i fellesrådene og soknenes økonomi, siden digitaliseringsutvalget gis mandat til å definere hvilke systemer som skal være anbefalte fellesløsninger, og hvilke som skal være obligatoriske fellesløsninger. For mange fellesråd, ikke minst de som har digitale løsninger gjennom en tjenesteytingsavtale med kommunen, kan dette gi store økte utgifter.

§1 Digitaliseringsutvalg

D) Er du/dere enig i at dagens samstyring innen digitalisering bør formaliseres som en forpliktende fellesordning?

Ja

Nei

Vet ikke

E) Kommentar:

Det er formålstjenlig for å regelfeste fellesordningene, slik at alle de om lag 350 partene ikke må signere på nytt for hver gang det skjer en endring eller en ny avtale skal inngås.

§ 2 Sikkerhetsutvalg for personvern og informasjonssikkerhet

F) Er du/dere enig i at dagens fellesordning innen personvern og informasjonssikkerhet bør formaliseres som en forpliktende fellesordning?

Ja

Nei

Vet ikke

G) Kommentar:

Vi vil understreke viktigheten av å videreføre formuleringen fra dagens samstyringsmodell om at «Medlemmene bør ha kompetanse innen personvern og informasjonssikkerhet og skal representere Den norske kirkes mangfold i oppgaver og struktur.»

§ 3 Personvernombud

H) Støtter du/dere at Kirkemøtet fastsetter personvernombudet som en fellesressurs for Den norske kirke?

Ja

Nei

Vet ikke

I) Kommentar: *Det er viktig både for medlemmer og ansatte at det eksisterer en ordning med eget personvernombud i en organisasjon som vår. Folk flest skiller ikke mellom den nasjonale og den lokale kirke i så måte. En ordning med felles personvernombud for hele kirken sikrer at personvernet blir ivaretatt for alle på alle nivå.*

§ 4 Felles behandlingsansvar

J) Støtter du/dere at Kirkemøtet fastsetter felles behandlingsansvar (i forbindelse med publikums- og medlemskontakt Den norske kirke har som trossamfunn) i stedet for at det er regulert i tilslutningsavtale?

Ja

Nei

Vet ikke

K) Kommentar:

Med flere rettssubjekt og organer som behandler de samme opplysningene vil det være svært formålstjenlig med et felles behandlingsansvar fastsatt av Kirkemøtet slik også regelverket åpner for.

L) Støtter du at Kirkerådet regulerer ansvar og roller innenfor dette felles behandlingsansvaret i stedet for at det er regulert i tilslutningsavtale?

Ja

Nei

Vet ikke

M) Kommentar:

Ved at Kirkerådet regulerer ansvar og roller i stedet for tilslutningsavtale så sparer man mye ressurser.

§ 5 Dataforvaltning i Den norske kirke

N) Har du/dere kommentarer til de foreslåtte prinsippene for dataforvaltning i Den norske kirke?

Prinsippene vil høyne datakvaliteten og -behandling i fellestråd og menigheter, særlig punkt c og d om muligheter for gjenbruk og lagring i fellesløsninger vil bidra til effektivisering og blant annet større muligheter for korrekt kirkelig statistikk. Høringsnotatet legger ellers vekt på opplæring og involvering, det vil være spesielt viktig for hvordan prinsippene skal gjennomføres. ANSORG og andre felles registre vil bidra til den ønskede effekten av en kirke som henger sammen, og at det er lagt til rette for samhandlingen man ønsker i organisasjonen.

O) Støtter du at Kirkerådet kan gi digitaliseringsutvalget mandat til å definere hvilke systemer som skal være anbefalte fellesløsninger?

Ja

Nei

Vet ikke

P) Støtter du at Kirkerådet kan gi digitaliseringsutvalget mandat til å definere hvilke systemer som skal være obligatoriske fellesløsninger?

Ja

Nei

Vet ikke

Q) Hvilke kriterier bør ligge til grunn for beslutninger om anbefalte og/eller obligatoriske fellesløsninger?

Ved definering av obligatoriske fellesløsninger bør samstyringsmodellens prinsipper for medvirkning brukes, slik høringsnotatet foreslår. God forankring og bred forståelse av digitaliseringsutvalgets representativitet må ligge til grunn for at beslutningene skal ha legitimitet.

Hvis en beslutning om obligatoriske løsninger vil forplikte fellestrådene økonomisk i vesentlig større grad enn dagens løsninger, eller er av større prinsipiell art, må det finnes en mekanisme eller et utslagspunkt som kan løfte beslutningen til Kirkerådet i tillegg til digitaliseringsutvalget.

R) Har du/dere andre kommentarer til saken?

Det er en generell utfordring for fellesordninger og -løsninger at de må forankres godt nok til at endringsprosessene for fellesrådene og menighetene blir vellykkede.

Finansieringsløsningene er ikke en del av høringen, men kost-nytte-effekten blir avgjørende for en god implementering og motivasjon for endring i fellesråd og menigheter.

*Gode felles digitale ordninger og løsninger vil bidra til at kirken når målene i sin hovedstrategi. En egen strategi som svarer på hvordan kirken skal **investere** i og **endre bruken** av digitale verktøy, samt ha nok og tilpassede ressurser til **opplæring** vil være en naturlig oppfølging av regelfestingen av fellesløsningene, og være med på å styrke kirkens ansatte og frivillige digitale modenhet og kompetanse.*

Administrative og økonomiske konsekvenser

Denne saken er vidtrekkende konsekvenser for hele kirken, men dersom Kirkemøtet vedtar det foreslåtte regelverket og dette implementeres på alle nivå, vil vi over tid både spare penger, jobber mer ressurseffektivt og kunne bruke mer tid og energi på utadrettet virksomhet.

Konklusjon

Administrasjonen støtter i all hovedsak forslaget til nye regler innenfor digitalisering, informasjonssikkerhet og personvern. Det vises ellers til forslaget til høringssvar ovenfor.

Forslag til vedtak

Tunsberg bispedømmeråd vedtar svar på høring om digitalisering, informasjonssikkerhet og personvern i tråd med saksframlegget.

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Eigil Morvik	112	24/03313-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
52/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Budsjett 2025

Vedlegg:

Budsjttforslag 2025

Saksorientering

Bakgrunn

Bispedømmerådet skal vedta budsjett for 2025 på bakgrunn av tildeling fra Kirkerådet. Hvor mye det enkelte bispedømmeråd får til disposisjon er dels avhengig av statsbudsjettet (rammeoverføringen til Den norske kirke) og dels av Kirkemøtets fordeling mellom budsjettgrupper og bispedømmer. De senere årene har fordelingsnøkkelen vært den samme både når det gjelder forholdet mellom drift (budsjettgruppe 1) og tilskudd (budsjettgruppe 2) og forholdet mellom bispedømmene.

I regjeringens forslag til statsbudsjett er det foreslått en økning av tilskuddet til Den norske kirke på 3,74 % i forhold til 2024. Dette er lavere enn forventet lønns- og prisvekst og innebærer dermed en reell reduksjon.

For Tunsberg bispedømmeråd har Kirkerådet så langt meldt at vi vil få som ramme for 2025 kr 173 632 000 fordelt på kr 124 550 000 til drift og kr 49 082 000 til tilskudd som skal overføres til fellesrådene etter gjeldende regler. Rammen er beregnet ut fra en økning på 3,74% med fratrukk av kr 860 000 som følge av Kirkerådets tidligere vedtak om reduksjon av administrative stillinger ved alle bispedømmekontorene.

Forslaget til budsjett som følger vedlagt i et eget budsjettnotat og som drøftes nedenfor, har dette som utgangspunkt.

I tillegg har pensjonskostnadene de siste årene vært betydelig høyere enn forventet (nærmere 100 mill pr år). Det gjør at rDnk står overfor store økonomiske utfordringer i årene som kommer ut over manglende dekning av lønns- og prisvekst. Også svært mange kommuner og fellesråd har en krevende økonomi, og flere kommuner signaliserer at en må regne med reduksjon i overføringene til de kirkelige fellesråd i årene som kommer.

Kirkerådet skal på sitt møte 5.-6. desember behandle budsjett for 2025 for hele rDnk. I direktørens forslag til vedtak, er det foreslått å redusere antall årsverk innenfor administrasjon i kirkerådet og ved bispedømmekontorene med minst 65 årsverk. Hva dette eventuelt vil bety for det enkelte bispedømmeråd er ikke vedtatt, men også Tunsberg kan regne med å bli rammet av dette dersom Kirkerådet følger direktørens forslag. Det er imidlertid ikke tatt høyde for en slik reduksjon i budsjettforslaget nedenfor.

Drøfting

Budsjettet for 2024 ble vedtatt med en underdekning på ca. 3 mill. Prognosen så langt i år ligger an til et merforbruk (underskudd) på ca kr 500 000 for drift (budsjettgruppe 1). Det betyr at vi er dekket inn ca 2,5 mill av underdekningen. Dersom samme tankegang videreføres til 2025, kan vi vedta et forsvarlig budsjett med en underdekning på 2,5 mill.

I det foreløpige budsjettforslaget som følger vedlagt, er det en underdekning på nærmere 5 mill., noe som er dobbelt så høyt som det som ansees for å være forsvarlig.

Budsjettet bygger i all hovedsak på en videreføring av driften fra 2024 til 2025, men driftsutgiftene er nøye gjennomgått og redusert noe i forhold til inneværende år.

Utfordringen er da å redusere underdekningen med ca 2,5 mill.

Budsjettet er bispedømmerådets kanskje viktigste strategiske virkemiddel som påvirker og former vår virksomhet. Stiftsdirektøren vil derfor, på det nåværende sted i budsjettprosessen, peke på mulige innsparingstiltak slik at bispedømmerådet kan vurdere disse.

Det er viktig å fastholde at det vi nå vedtar, er et foreløpig budsjett. Flere forutsetninger, og da særlig Kirkerådets budsjettvedtak om eventuell reduksjon i administrative stillinger, vil måtte påvirke et endelig budsjettvedtak. I listen nedenfor er det ikke tatt med ytterligere reduksjon i staben ved bispedømmekontoret i forhold til 1,4 årsverk som allerede er redusert siden 2022. Slike innsparinger kan komme som konsekvens av Kirkerådets budsjettvedtak.

Mulige innsparingstiltak:

- Reduksjon/fjerning av administrativ støtte til prostene (totalt 1 mill.). Det vil medføre at prosten selv må drive med mer administrasjon samt at bispedømmekontoret må bidra med mer støtte til prosten (noe som kan bli krevende dersom bispedømmekontorets administrasjon reduseres)
- Reduksjon av antall beredskapsområder (kr 400 000, men ikke med helårsvirkning i 2025). Det er i dag 6 beredskapsområder som foreslås redusert til 4. Dette støttes både av kontaktmøte og prostemøte, men vedtas i nasjonalt kontaktmøte.
- Reduksjon i antall prostier (innsparing uavklart, men opp til kr 750 000 pr prosti, ikke helårsvirkning i 2025). Se også sak 46/24 om prostistruktur.
- Avlyse stiftsdagen (kr 250 000). Dette er en samling for alle kirkelige ansatte i bispedømmet, og det har vært enighet om at denne type samlinger er viktige. Samtidig er det flere som stiller spørsmål om det er dette vi skal bruke penger på akkurat nå. Andre tenker at det nettopp er i krevende tider vi trenger å komme sammen og glede oss over fellesskapet vi står i.
- Avlyse Ungdomstinget (kr 136 000). Bispedømmerådet har tidligere vedtatt at Ungdomstinget for 2025 skal kombineres med en «Ungdomsfestival». Denne er planlagt i pinsen 2025 og arbeidet med festivalen er i gang. En avlysning sparer penger, men kan være et uheldig signal å sende ut selv om vi har problemer med å mobilisere ungdom i denne sammenheng.
- Reduksjon i antall prestestillinger (ca. kr 850 000 pr årsverk). Dersom dette blir vedtatt, vil ressursfordelingsmodellen legges til grunn for hvor det blir reduksjon i stillinger.
- Strengere vakansestyring og reduksjon av vikarbruk.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Alle de foreslåtte innsparingstiltakene vil medføre både økonomiske og administrative konsekvenser. Det samme gjelder eventuelle ytterligere innsparinger som følge av Kirkerådets vedtak om administrative stillinger.

Dette betyr at arbeidsoppgaver og aktiviteter må reduseres som følge av den økonomiske situasjonen.

Konklusjon

I det videre arbeidet med budsjett for 2025 er det nødvendig med en ytterligere innsparing på ca 2,5 mill. i forhold til forslaget som følger vedlagt. Flere av tiltakene er politisk/strategisk og bør derfor drøftes av bispedømmerådet.

I tillegg vil det etter all sannsynlighet komme ytterligere innsparingskrav som følge av Kirkerådets budsjettvedtak senere i måneden (før bispedømmerådsmøtet). Bispedømmerådets budsjettvedtak vil derfor uansatt være foreløpig.

Forslag til vedtak

Tunsberg bispedømmeråd vedtar det framlagte budsjettet som et foreløpig budsjett for 2025. Samtidig understreker rådet at underdekningen må redusere til maksimalt 2,5 mill.

Tunsberg bispedømmeråd gir stiftsdirektøren fullmakt til å jobbe videre med budsjettet i tråd med de føringer som ble gitt i møtet. Følgende tiltak bør vurderes nærmere...

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Maria Kirsebom	421	24/00316-11	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
53/24	Tunsberg bispedømmeråd 2024 - 2027	12.12.2024

Orienteringer og referatsaker

Vedlegg:

Referat fra prostemøte 30.-31. oktober 2024
 Referat fra regionalt kontaktmøte 26. november 2024
 Referat fra prostemøte 28. november 2024
 Stiftsdirektørens personalrapport pr. 29.11.2024
 Møte mellom AU og FR-nettverket 20.11.24

Saksorientering

Vedlagt saken følger personalrapport pr 05.12.24, referat fra møte mellom bispedømmerådets AU og AU for nettverket for fellesrådsledere, referat fra to prostemøter og referat fra det siste kontaktmøtet. Alt dette til orientering.

Videre vil det i møtet bli orientert om arbeidet med ungdomstinget og konfirmantprosjektet. Medlemmene vil også få utdelt årsmelding for 2023 som er trykket opp.

I møtet vil det også bli orientering fra biskop, bispedømmeregsleder/KR og stiftsdirektør.

Forslag til vedtak

Orienteringssakene tas til orientering.